

Алпар урта белем мәктәбе.

Татарстанда 2013 нче ел экологик культура һәм әйләнә-тирәне саклау елы кысаларында экологиядән үткән ачык дәрес.

**Тема: «Экология һәм культура –
Россиянең киләчәге»**

география укытучысы:

Сафиуллина Ф.Н.

Максат:1.Һәр укучының ихтибарын”әйләнә-тирә белән дус яшәү” кирәклегенә юнәлтү.

2.табигый ресурслар турындагы белемнәрне ныгыту.

3.Әйләнә-тирәгә,табигый ресурсларга сакчыл караш тәрбияләү.

- Бурычлар:укучыларның ихтибарын юнәлтергә:
- 1.кеше һәм әйләнә-тирәнең үзара тәэсире проблемалары (Россиядә һәм дөньяда су,һава пычрану, пожарлар,чүп-чар, авыл хужалыгы проблемалары).
- 2.“табигать-идеаль дөнья”(табигатьтә бар нәрсә дә баланста «ничек булган,шулай бар һәм һәрвакыт шулай булырга тиеш)икәнлегенә.
- 3.кешенең табигать белән үзара тәэсирендә культура-Россиянең киләчәге икәнлеккә.

Дәрес барышы:

- 1. Кереш (проблеманы актуальләштерү) -2 мин.
- 2.Кешенең әйләнә-тирәлек белән булган проблемалары турында без нәрсә беләбез? -3 мин.
- 3.Россиянең киләчәге нинди? Әңгәмә -10 мин.
- 4.Россиянең киләчәге (видеоролик)-15 мин.
- 5.Табигать белән эш иткәндә белем генә түгел, культура да кирәк.-2 мин.
- 6.Культура –кешелекнең зур “жимеше”-5мин.
- 7.Россия киләчәгенә ике юл.-2 мин
- 8.Безнең һәр кайсыбыз нишли ала? Әңгәмә-3мин.
- 9.Дәресне йомгаклау-3 мин.

Кереш

Берләшкән Милләтләр Оешмасы тәкъдиме белән 1992 нче елда Рио-де Жанейрода (Бразилия) дөньның күпчелек иле (210 илнең 193е)»Әйләнә-тирә һәм аның үсеше турында Рио-де Жанейро Декларациясен»кабул иттеләр.

Кешелекнең әйләнә-тирә белән проблемалары турында без нәрсә беләбез?

- Биотөрлелек
- Озон тишеге
- Һава тирәлеге
- Сәламәтлек
- Жир ресурслары
- Климат
- Чүлгә әверелү
- Урман ресурслары
- Су ресурслары
- Экосистималар һ.б.

Океан

Ледник

Килиманджаро

- Нигер

- Чад

- Аляска

- Вануату

Россиянең киләчәге нинди?

- Россиянең үз үсеш юлын үзгәртүдә мәгънә бармы?
- Әйе? Юк?
- Ни өчен?
- Әңгәмә

Фикер алышу

- Закон(канун)-табигать һәм жәмгыять күренешләре арасында кирәкле, тотрыклы кабатланучан бәйләнешләр
- Видеоролик карау һәм фикер алышу

Культура

- социаль тормыш үзгәрешләре нәтижәсендә кеше эшчәнлегенең, үз-үзен тотышының, аралашуының биологик программасының тарихи үсеш системасы чагылышы.

Россиянең киләчәге

1. Без бернидә эшләмибез, проблемалар күбәя бара, һәм без бернидә эшләмәвебезне дәвам итәбез. Мондый сценарий безне канәгәтләндерми.
- 2. Без проблемаларны чишүнең практик юлларын эзлибез һәм проблемаларны чишәбез. Бу сценарий безне канәгәтләндерә, чөнки без барлыкка килгән проблемаларның жиңел генә бетерелмәгән беләбез.
- Без бу проблемаларны ялгыз гына бетерә амайбыз. Проблемалар бергә хәл иткәндә генә жиңелрәк хәл ителә. Без һәр беребез экологик проблемаларны чишүдә үзебездән өлеш кертик.

Культура-кешелек уңышы

- Живопись

- Музыка

- Архитектура

- Способ взаимодействия с окружающей средой.

Без үзебез генә нәрсә эшли алабыз, барыбыз бергә нишли алабыз?

- Табигый ресурсларны акыл белән,
экономиялә, калдыксыз куллану.

Суны

утны

Жылылыкны

ягулыкны

Гомумиләштерү. Ныгыту.

- Бердәм максатка ирешү өчен-без барыбызда нәрсә эшләргә теләгәнебезне аңларга тиешбез.
- Эшләнәчәк эшебез гомуми кагыйдәләргә буйсынырга тиеш.